

Euroopa Kohtu (viies koda) 4. oktoobri 2018. aasta otsus (Administrativen sad – Varna eelotsusetaotlus – Bulgaaria) – Nikolay Kantarev versus Balgarska Narodna Banka

(Kohtuasi C-571/16) ⁽¹⁾

(Eelotsusetaotlus — Hoiuste tagamise skeemid — Direktiiv 94/19/EÜ — Artikli 1 lõike 3 punkt i — Artikli 10 lõige 1 — Mõiste „peatatud hoius“ — Liikmesriigi vastutus füüsilistele ja eraõiguslikele juriidilistele isikutele liidu õiguse rikkumisega kahju tekitamise eest — Liidu õiguse piisavalt selge rikkumine — Liikmesriikide menetlusautonoomia — Lojaalse koostöö põhimõte — ELL artikli 4 lõige 3 — Võrdväarsuse ja tõhususe põhimõtted)

(2018/C 436/03)

Kohtumenetluse keel: bulgaaria

Eelotsusetaotluse esitanud kohus

Administrativen sad – Varna

Põhikohtuasja pooled

Hageja: Nikolay Kantarev

Kostja: Balgarska Narodna Banka

Resolutsioon

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 1994. aasta direktiivi 94/19/EÜ hoiuste tagamise skeemide kohta, mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2009. aasta direktiiviga 2009/14/EÜ, artikli 1 lõiget 3 ja artikli 10 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus esiteks riigisisene õigus, mille kohaselt hoiuste peatamise otsuse tegemine sõltub krediidasutuse maksejõuetusest ja selle asutuse tegevusloa kehtetuks tunnistamisest, ning teiseks see, et tähtaegadest, mis on ette nähtud hoiuste peatamise otsuse tegemiseks ja hoiuste hüvitamiseks, tehakse riigisisese õigusega erand põhjusel, et krediidasutusele on vaja kehtestada moratorium.
2. Direktiivi 94/19, mida on muudetud direktiiviga 2009/14, artikli 1 lõike 3 punkti i tuleb tõlgendada nii, et krediidasutuses olevate hoiuste peatatuks tunnistamine selle sätte tähenduses tuleb otsustada liikmesriigi pädeva asutuse selge asjakohase otsusega ja seda otsust ei saa tuletada liikmesriigi asutuse teistest aktidest nagu Balgarska Narodna Banka (Bulgaaria keskpank) otsus kehtestada Korporativna Targovska Bankale moratorium, nagu ei saa ka selle otsuse olemasolu põhikohtuasja asjaoludel eeldada.
3. Direktiivi 94/19, mida on muudetud direktiiviga 2009/14, artikli 1 lõike 3 punkti i tuleb tõlgendada nii, et nimetatud sätte tähenduses hoiuse peatatuks tunnistamise tingimuseks ei saa olla, et hoiustaja on eelnevalt andnud krediidasutusele raha väljamaksmise korralduse, mida ei ole täidetud.
4. Direktiivi 94/19, mida on muudetud direktiiviga 2009/14, artikli 1 lõike 3 punktil i ja artikli 10 lõikel 1 on vahetu õigusmõju ning need on õigusnormid, mis annavad füüsilistele ja eraõiguslikele juriidilistele isikutele õigusi, mis võimaldavad hoiustajatel esitada hoiuste hilinemisega hüvitamisest tuleneva kahju hüvitamise hagi. Eelotsusetaotluse esitanud kohtul tuleb kontrollida esiteks, kas see, et, olenemata viidatud sättes selgelt sätestatud tingimuste täitmisest, jäeti viie tööpäeva jooksul vastu võtmata hoiuste peatamise otsus, nagu nõuab see säte, on põhikohtuasja asjaoludel käsitatav piisavalt selge rikkumisena liidu õiguse tähenduses, ning teiseks, kas esineb otsene põhjuslik seos selle rikkumise ja niisugusele hoiustajale nagu Nikolay Kantarev tekkinud kahju vahel.
5. EL lepingu artikli 4 lõiget 3 ning võrdväarsuse ja tõhususe põhimõtteid tuleb tõlgendada nii, et kui Bulgaarias puudub eraldi menetlus selle liikmesriigi vastutuse tuvastamiseks liidu õiguse rikkumisega riigisisese asutuse tekitatud kahju eest, siis:

- ei ole nendega vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis näevad ette kaks erinevat hagi, mida on pädevad menetlema erinevad kohtud erinevatel tingimustel, kui eelotsusetaotluse esitanud kohus teeb kindlaks, kas liikmesriigi õiguse kohaselt saab niisuguse asutuse nagu Bulgaaria keskpank vastutuse tuvastamiseks esitada hagi Zakon za otgovornostta na darzhavata i obshtinite za vredi (riigi ja kohalike omavalitsuste vastutuse seadus) või Zakon za zadalzheniata i dogovorite (võlaõigusseadus) alusel, ning kui need kaks hagimenetlust on kooskõlas võrdvärsuse ja tõhususe põhimõttega;
- on nendega vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis näevad füüsilistele ja eraõiguslikele juriidilistele isikutele tekitatud kahju hüvitamise nõudeõiguse tekkimise täiendava tingimusena ette, et asutus peab olema kahju tekitanud tahtlikult;
- ei ole nendega vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis näevad füüsilistele ja eraõiguslikele juriidilistele isikutele tekitatud kahju hüvitamise nõudeõiguse tekkimise tingimusena ette kohustuse tõendada süüd, kui mõiste „süü“ ei ole ulatuslikum kui mõiste „piisavalt selge rikkumine“, mida tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtul kontrollida;
- ei ole nendega vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis näevad ette kindlasummalise või hagi hinnast sõltuva lõivu maksmise, kui kindlasummalise või hagi hinnast sõltuva lõivu maksmine ei ole vastuolus tõhususe põhimõttega, mida peab eelotsusetaotluse esitanud kohus kontrollima, arvestades lõivu summat ja suurust, takistuse, milleks see lõiv võib kohtusse pöördumisel osutada, ületatavust, selle tasumise kohustuslikkust ning võimalikku erandi tegemist sellest kohustusest, ja
- ei ole nendega vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis näevad füüsilistele ja eraõiguslikele juriidilistele isikutele tekitatud kahju hüvitamise nõudeõiguse tekkimise tingimusena ette, et eelnevalt kahju põhjustanud haldusakt tühistataks, kui selle tingimuse täitmist võib isikult, kellel kahju tekkis, mõistlikult nõuda, mida peab aga eelotsusetaotluse esitanud kohus kontrollima.

⁽¹⁾ ELT C 38, 6.2.2017.

**Euroopa Kohtu (teine koda) 4. oktoobri 2018. aasta otsus (Administrativen sad Sofia-grad
eelotsusetaotlus – Bulgaaria) – Nigyar Rauf Kaza Ahmedbekova, Rauf Emin Ogla Ahmedbekov versus
Zamestnik-predsedatel na Darzhavna agentsia za bezhantsite**

(Kohtuasi C-652/16) ⁽¹⁾

(Eelotsusetaotlus — Ühine varjupaiga- ja täiendava kaitse poliitika — Nõuded, millele kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad vastama, et kvalifitseeruda rahvusvahelise kaitse saajaks — Direktiiv 2011/95/EL — Artiklid 3, 4, 10 ja 23 — Rahvusvahelise kaitse taotlused, mille ihe ja sama perekonna liikmed on esitanud eraldi — Individuaalne läbivaatamine — Pereliiget ähvardava ohu arvessevõtmine teise pereliikme taotluse individuaalsel läbivaatamisel — Soodsamad normid, mille liikmesriigid võivad säilitada või kehtestada varjupaiga või täiendava kaitse laiendamiseks rahvusvahelise kaitse saaja pereliikmetele — Tagakiusamise põhjuste hindamine — Aserbaidžaaani kodaniku osalemine oma riigi vastu Euroopa Inimõiguste Kohtule kaebuse esitamisel — Ühised menetlusnormid — Direktiiv 2013/32/EL — Artikkel 46 — Õigus tõhusale õiguskaitsevahendile — Täielik ja ex nunc läbivaatamine — Tagakiusamise põhjused või faktilised asjaolud, millest menetleva ametiasutuse menetluses vaikiti, kuid millele on tuginetud selle asutuse tehtud otsuse peale esitatud kaebuses)

(2018/C 436/04)

Kohtumenetluse keel: bulgaaria

Eelotsusetaotluse esitanud kohus

Administrativen sad Sofia-grad